Donderdag, 11 februari 2021

P9_TA(2021)0054

De situatie in Myanmar

Resolutie van het Europees Parlement van 11 februari 2021 over de situatie in Myanmar (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

Het Europees Parlement,

— gezien zijn eerdere resoluties over Myanmar en over de situatie van de Rohingya, met name die van 22 november 2012 ([1]), 20. april 2012 ([2]), 20 mei 2010 ([3]), 25 november 2010 ([4]), 7 juli 2016 ([5]), 15 december 2016 ([6]), 14 september 2017 ([7]), 14 juni 2018 ([8]), 13 september 2018 ([9]) en 19 september 2019 ([10]),

— gezien de conclusies van de Raad van 26 februari 2018 en 10 december 2018 over Myanmar/Birma,

— gezien het besluit van de Raad van 23 april 2020 om de bestaande beperkende maatregelen tegen Myanmar met nog eens twaalf maanden te verlengen,

— gezien de zesde mensenrechtendialoog tussen de Europese Unie en Myanmar, die op 14 oktober 2020 heeft plaatsgevonden via videoconferentie,

— gezien de verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) van 1 februari 2021 over Myanmar,

— gezien de verklaring over Myanmar van de VV/HV namens de Europese Unie van 2 februari 2021,

— gezien het door de VN-secretaris-generaal opgestelde verslag van de VN-Veiligheidsraad over conflictgerelateerd seksueel geweld, dat op 23 maart 2018 werd gepubliceerd (S/2018/250),

— gezien de verslagen van de VN-Mensenrechtenraad over Myanmar en de mensenrechtensituatie van Rohingya-moslims en andere minderheden,

— gezien het verslag van de UNIFFM (internationale onderzoeksmissie voor Myanmar) van 22 augustus 2019 over seksueel en gendergerelateerd geweld in Myanmar en de gevolgen op gendergebied van de etnische conflicten in het land (A/HRC/42/CRP.4),

— gezien de verslagen van de speciale rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Myanmar, van het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten, en de verslagen van het toezichtsmechanisme van de IAO,

— gezien de beslissing van het Internationaal Gerechtshof van 23 januari 2020 over het verzoek van de Republiek Gambia om voorlopige maatregelen te nemen in de zaak betreffende de toepassing van het Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide (Gambia tegen Myanmar),

— gezien de Verdragen van Genève van 1949 en de aanvullende protocollen daarbij,

— gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948,

— gezien het VN-Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 1951 en het protocol daarbij van 1967,

---

([1]) PB C 419 van 16.12.2015, blz. 189.
([2]) PB C 258 E van 7.9.2013, blz. 79.
([3]) PB C 161 E van 31.5.2011, blz. 154.
([4]) PB C 99 E van 3.4.2012, blz. 120.
([5]) PB C 101 van 16.3.2018, blz. 134.
([6]) PB C 238 van 6.7.2018, blz. 112.
([7]) PB C 337 van 20.9.2018, blz. 109.
([8]) PB C 28 van 27.1.2020, blz. 80.
([9]) PB C 433 van 23.12.2019, blz. 124.
([10]) Aangenomen teksten, P9_TA(2019)0018.

Donderdag, 11 februari 2021

— gezien het VN-Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide van 1948,

— gezien artikel 25 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR) van 1966,

— gezien de gezamenlijke verklaring van diplomatieke missies in Myanmar van 29 januari 2021 over steun voor de democratische transitie van Myanmar en inspanningen ter bevordering van de vrede, de mensenrechten en de ontwikkeling in het land,

— gezien de verklaring van 1 februari 2021 van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) over Myanmar,

— gezien de verklaring van de ministers van Buitenlandse Zaken van de G7 van 3 februari 2021 waarin zij de staatsgreep in Myanmar veroordelen,

— gezien de persverklaring van de VN-Veiligheidsraad van 5 februari 2021 over Myanmar,

— gezien de persverklaring van de secretaris-generaal van de VN, António Guterres, van 4 februari 2021,

— gezien de verklaring van de voorzitter van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (Asean) van 1 februari 2021 over de ontwikkelingen in de Republiek Unie van Myanmar,

— gezien het ICCPR,

— gezien de verklaringen van Tom Andrews, speciaal rapporteur van de VN voor Myanmar,

— gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,

A. overwegende dat het leger van Myanmar, bekend onder de naam Tatmadaw, op 1 februari 2021 president Win Myint en staatsadviseur Aung San Suu Kyi, alsook vooraanstaande regeringsleden hebben gearresteerd, via een staatsgreep de wetgevende, rechterlijke en uitvoerende macht in handen hebben genomen en voor de duur van een jaar de noodtoestand hebben uitgeroepen, hetgeen neerkomt op een duidelijke schending van de grondwet van Myanmar;

B. overwegende dat in reactie op de staatsgreep in meerdere steden in Myanmar demonstraties zijn uitgebroken; overwegende dat op 7 februari 2021 ongeveer 100 000 mensen in Yangon vreedzaam aan een demonstratie tegen de staatsgreep hebben deelgenomen; overwegende dat sinds 1 februari 2021 ongeveer 164 politici, regeringsfunctionarissen, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, monniken en schrijvers onwettig gevangen zijn genomen of onder huisarrest zijn geplaatst; overwegende dat het leger, in reactie op de aanhoudende protesten, op 8 februari in de grootste steden de krijgswet heeft afgekondigd, waarbij een avondklok werd ingesteld en alle bijeenkomsten van meer dan vijf mensen werden verboden;

C. overwegende dat er op 8 november 2020 parlementsverkiezingen in Myanmar hebben plaatsgevonden, waarbij de Nationale Liga voor Democratie (NLD) als winnaar uit de bus is gekomen met 396 van de 476 zetels (om en nabij 83 % van alle beschikbare zetels); overwegende dat dit de tweede betwiste verkiezingen waren na bijna vijftig jaar van militaire dictatuur, en overwegende dat de door de Tatmadaw gesteunde Partij voor de solidariteit en ontwikkeling van de Unie (USDP) slechts 33 zetels heeft binnengehaald; overwegende dat het aantal stemmen voor de NLD verder is toegenomen sinds de verkiezingen van 2015, die de eerste democratische verkiezingen in Myanmar waren sinds 1990 en waarbij de NLD 360 zetels won en de USDP 41; overwegende dat het leger ook al geweigerd had de uitslag van de verkiezingen van 1990 te erkennen, toen de NLD 392 van de 492 zetels behaalde;

D. overwegende dat de opkomst bij alle democratische verkiezingen steeds ongeveer 70 % bedroeg, hetgeen aantoont dat de bevolking van Myanmar de democratie steunt;

E. overwegende dat het nieuwe parlement op de dag van de staatsgreep voor het eerst bijeen zou komen; overwegende dat de militaire staatsgreep voorbijgaat aan de democratisch tot uitdrukking gebrachte wil van de bevolking van Myanmar, en de intentie van de Tatmadaw weerspiegelt om eens te meer de macht in Myanmar volledig over te nemen, net als tijdens zijn militaire bewind, dat officieel in 2012 eindigde maar de facto nooit is gestopt; overwegende dat de Tatmadaw heeft verklaard dat na afloop van de nu voor een jaar afgekondigde noodtoestand nieuwe verkiezingen zullen plaatsvinden, hetgeen impliceert dat het parlement gedurende deze periode buiten spel zal staan;

F. overwegende dat 70 verkozenen, ondanks de staatsgreep, op 4 februari 2021 de parlementaire eed hebben afgelegd en beloofd hebben de functie van parlement te blijven vervullen en door te gaan met het uitoefenen van hun mandaat als volksvertegenwoordigers;

G. overwegende dat de Tatmadaw, zich duidelijk bewust van zijn geringe steun onder de bevolking, geweigerd heeft de uitslag van de verkiezingen te aanvaarden en sprak van wijdverbreide verkiezingsfraude, zonder daarvoor enig bewijs aan te voeren; overwegende dat de verkiezingscommissie van Myanmar en verkiezingswaarnemers de beschuldigingen van de Tatmadaw niet hebben bevestigd; overwegende dat de Tatmadaw en zijn politieke vertegenwoordiging, de USDP, de aantijgingen van verkiezingsonregelmatigheden in de afgelopen weken hebben opgevoerd en de verkiezingscommissie van de Unie (Union Election Commission) van Myanmar hebben verzocht in te grijpen; overwegende dat het leger demonstraties ter ondersteuning van het leger organiseert; overwegende dat naar schatting 1,5 miljoen kiezers die behoren tot etnische minderheden in conflictgebieden, waarvan het merendeel Rohingya, niet mochten deelnemen aan de verkiezingen; overwegende dat in de wet op het staatsburgerschap van Myanmar is vastgesteld dat de Rohingya "niet-onderdanen" of "buitenlandse ingezetenen" zijn, en daardoor geen staatsburger kunnen zijn;

H. overwegende dat deze staatsgreep duidelijk in strijd is met de Myanmarese grondwet van 2008; overwegende dat de grondwet van Myanmar bepaalt dat alleen de president het civiel bestuur naar huis kan sturen; overwegende dat de militaire staatsgreep van 1 februari 2021 derhalve ongrondwettelijk was, aangezien president Win Myint onwettig was gearresteerd;

I. overwegende dat de Tatmadaw generaal Myint Swe als interim-president heeft geïnstalleerd; overwegende dat de opperbevelhebber van het leger, generaal Min Aung Hlaing, die vanwege zijn betrokkenheid bij de vervolging van de moslimminderheid op internationale sanctielijsten staat, waarschijnlijk de facto aan de touwtjes blijft trekken;

J. overwegende dat de Tatmadaw de ruimte voor het maatschappelijk middenveld sinds de staatsgreep flink heeft ingeperkt en ook de media strenge beperkingen heeft opgelegd, waaronder het volledig uitschakelen van het internet en socialemediaplatforms; overwegende dat de Tatmadaw er door internationale waarnemers van wordt beschuldigd nepnieuws te gebruiken om de publieke opinie over de staatsgreep te manipuleren; overwegende dat er in het hele land beperkingen zijn ingevoerd ten aanzien van de toegang tot sociale media en dat de uitzendingen op televisie beperkt zijn tot Myawaddy TV, een televisiestation dat in bezit is van het leger;

K. overwegende dat het leger er een gewoonte van had gemaakt politieke rivalen en critici terzijde te schuiven door ze van de meest bizarre misdaden te beschuldigen; overwegende dat Aung San Suu Kyi gearresteerd en later beschuldigd is van het illegaal invoeren van ten minste tien walkietalkies; overwegende dat de afgezette president Win Myint op 1 februari 2021 is opgepakt vanwege het schenden van de regels in verband met de coronanoodsituatie en ervan wordt beschuldigd tijdens de verkiezingscampagne van vorig jaar een auto vol aanhangers te hebben begroet; overwegende dat zowel Aung San Suu Kyi als Win Myint, indien zij schuldig worden bevonden, tot drie jaar gevangenisstraf kunnen worden veroordeeld; overwegende dat het hebben van een strafblad zou kunnen betekenen dat zij geen openbaar ambt meer kunnen vervullen;

L. overwegende dat ongeveer 100 groeperingen zich aangesloten hebben bij de Civil Disobedience Movement (beweging voor burgerlijke ongehoorzaamheid), die tot stakingen in onder andere de gezondheidszorg heeft opgeroepen;

M. overwegende dat Myanmar een lange geschiedenis heeft van democratische strijd en militaire onderdrukking; overwegende dat sinds de onafhankelijkheid van het Britse Rijk in 1948, met name in de lange periode van 1962 tot 2015, het leger de macht stevig in handen heeft gehad, en elke democratische vooruitgang, waaronder organisaties van het maatschappelijk middenveld, heeft gefnuikt, de mensenrechten heeft ingeperkt, en oppositieleiders heeft vastgezet, met inbegrip van Aung San Suu Kyi, de winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede 1991, die tussen 1989 en 2010 lange perioden onder huisarrest heeft gestaan;

N. overwegende dat de huidige grondwet in 2008 in werking is getreden en dat mensenrechtenorganisaties vóór de verkiezingen hun bezorgdheid hebben uitgesproken over het feit dat de grondwet 25 % van de zetels in het parlement voor de Tatmadaw reserveert en het leger daarmee de facto de macht geeft elke wijziging van de grondwet te blokkeren, aangezien daarvoor 75 % van de stemmen nodig is; overwegende dat de grondwet daarnaast garandeert dat de Tatmadaw de volledige controle behoudt over de veiligheidstroepen, de politie, en de ministeries van Binnenlandse Zaken, Defensie en Grensaangelegenheden;

O. overwegende dat het land zich in het begin van de jaren 2010 na een reeks protesten en interne conflicten geleidelijk democratisch begon open te stellen, hetgeen resulteerde in meer burgerlijke vrijheden, waaronder een langzaam proces van democratisering, hetgeen bleek uit de algemene verkiezingen van 2015 en een aantal tussentijdse verkiezingen, die allemaal met overmacht door de oppositiepartij NLD werden gewonnen;

P. overwegende dat Myanmar, gezien deze broze algemene situatie, en met een semidemocratische en civiele regering sinds 2015, in een fragiele en gespannen toestand bleef aangezien de prodemocratische krachten en de Tatmadaw, ondanks sterk convergerende standpunten over bepaalde projecten voor economische ontwikkeling en economische hervormingen, fundamenteel verschillend dachten over de toekomst van het land;

Donderdag, 11 februari 2021

Q. overwegende dat de democratische opening in Myanmar sinds de jaren 2010 voornamelijk ingegeven was door de noodzaak om het land, dat als gevolg van het militaire bewind en de rampzalige mensenrechtensituatie lang aan strenge internationale sancties onderworpen was, economisch te ontwikkelen; overwegende dat bepaalde internationale sancties als resultaat van de voorzichtige democratische hervormingen langzaam werden teruggedraaid, waardoor economische ontwikkeling mogelijk werd, en dat grote delen van de bevolking van Myanmar daarvan de vruchten hebben kunnen plukken; benadrukt dat de staatsgreep het land weer in de toestand van vóór het democratiseringsproces heeft teruggebracht, waardoor de voorwaarden voor de toekenning van preferenties in het kader van het "alles-behalve-wapens"-initiatief ("Everything But Arms" — EBA) en het terugdraaien van sancties op losse schroeven komen te staan;

R. overwegende dat de mensenrechtenschendingen, in het bijzonder tegen de moslimminderheid van Myanmar, met name de Rohingya, die de regering van Myanmar niet erkend heeft als etnische groep van het land, ook na de democratische opening zijn doorgegaan en op tragische wijze hebben geresulteerd in de wreedheden van 2017 die door de VN als etnische zuiveringen zijn gekenmerkt en die tot een massale uittocht van vluchtelingen naar buurland Bangladesh hebben geleid; overwegende dat de Rohingya-minderheid, ondanks talloze oproepen van de internationale gemeenschap, tot op de dag van vandaag vervolgd wordt in Myanmar;

S. overwegende dat de internationale oproepen om een einde te maken aan de etnische zuivering van de Rohingya en hun situatie te verbeteren grotendeels zijn genegeerd door de regering van Myanmar; overwegende dat het Parlement naar aanleiding hiervan in september 2019 heeft beslist Aung San Suu Kyi, destijds staatsadviseur en minister van Buitenlandse Zaken van Myanmar, te schorsen uit zijn Sacharovprijsnetwerk — een prijs op het gebied van de mensenrechten — vanwege het niet optreden tegen deze goed gedocumenteerde mensenrechtenschendingen; overwegende dat sindsdien vanwege mensenrechtenschendingen internationale sancties zijn opgelegd aan het leger en, onder andere, de zittende opperbevelhebber generaal Min Aung Hlaing;

T. overwegende dat er talrijke etnische groepen zijn in Myanmar, waaronder Rohingya, Karen, Rakhine, Shan en Chin; overwegende dat interne conflicten de afgelopen decennia tot het tragische verlies van duizenden mensenlevens hebben geleid; overwegende dat alleen al sinds december 2020 door recente botsingen in de provincie Kayin 4 000 mensen ontheemd zijn geraakt; overwegende dat het leger zich in de afgelopen jaren naar verluidt schuldig heeft gemaakt aan ernstige mensenrechtenschendingen en wreedheden, waaronder verkrachting en oorlogsmisdaden, hetgeen het Internationaal Strafhof ertoe heeft aangezet een onderzoek in te stellen naar de situatie van de Rohingya-minderheid in het bijzonder; overwegende dat de onafhankelijke internationale onderzoeksmissie in Myanmar (IIFFMM) heeft aangedrongen op onderzoek naar en vervolging van generaal Min Aung Hlaing voor de genocide in het noorden van Rakhine en voor misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden in Rakhine, Kachin en Shan;

U. overwegende dat in de zaak die Gambia tegen Myanmar heeft aangespannen in verband met het Genocideverdrag en de Rohingya, het Internationaal Gerechtshof (ICJ) op 23 januari 2020 heeft aangegeven dat voorlopige maatregelen noodzakelijk zijn; overwegende dat de regering van Myanmar, waarvan de verdediging bij het ICJ door Aung San Suu Kyi werd geleid, het standpunt inneemt dat de beschuldigingen van genocide een misleidend en onvolledig feitelijk beeld geven van de situatie; overwegende dat de regering van Myanmar in de vorm van een aantal presidentiële richtsnoeren een beperkt aantal stappen heeft ondernomen om schendingen van de mensenrechten tegen te gaan; overwegende dat de regering belangrijke wetten die discriminatie van de Rohingya bevorderen, met inbegrip van de wet op het staatsburgerschap van 1982, nog moet wijzigen of intrekken;

V. overwegende dat de EU er consequent op heeft aangedrongen dat degenen die verantwoordelijk zijn voor dergelijke misdaden ter verantwoording worden geroepen, en de resoluties die op 27 september 2018 door de VN-Mensenrechtenraad en op 16 november 2018 door de Derde Commissie van de Algemene Vergadering van de VN zijn aangenomen, heeft ondersteund; overwegende dat de hoogstgeplaatste militaire functionarissen die de aanvallen op de Rohingya hebben geleid, nog altijd hun functie bekleden en bij de staatsgreep betrokken waren; overwegende dat het Parlement de schendingen van de mensenrechten en de systematische en wijdverbreide aanvallen op de Rohingya-bevolking herhaaldelijk heeft veroordeeld;

W. overwegende dat de Europese Unie sinds 2013 politieke en financiële steun geeft aan het proces van democratische transitie in Myanmar, en zich enorme inspanningen heeft getroost voor het bevorderen van vrede, mensenrechten en ontwikkeling in het land; overwegende dat de EU in oktober 2015 als internationale getuige de nationale wapenstilstandsovereenkomst heeft ondertekend, als weerspiegeling van de sleutelrol van de EU bij het ondersteunen van het vredesproces; overwegende dat de EU in de periode 2014-2020 688 miljoen EUR ontwikkelingssteun aan Myanmar heeft toegekend; overwegende dat Myanmar handelspreferenties geniet in het kader van het "EBA"-initiatief, in de context waarvan het land zonder rechten en contingenten toegang heeft tot de eengemaakte markt van de EU; onderstreept dat het proces van een intensiever engagement in het kader van het "EBA"-initiatief reeds in 2018 van start is gegaan, met de nadruk op de naleving van mensenrechtenverdragen en arbeidsrechten;

X. overwegende dat de Raad de tegen Myanmar ingestelde beperkende maatregelen op 23 april 2020 met een jaar heeft verlengd tot en met 30 april 2021, met inbegrip van de bevriezing van activa en reisverboden jegens veertien hooggeplaatste functionarissen van het leger, de grenswacht en de politie in Myanmar die zich schuldig

hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen ten aanzien van de Rohingya, etnische minderheden en burgers in de deelstaten Rakhine, Kachin en Shan; overwegende dat er geen beperkende maatregelen zijn opgelegd aan generaal Min Aung Hlaing of plaatsvervangend opperbevelhebber generaal Soe Win;

Y. overwegende dat er naar schatting nog 600 000 Rohingya in de deelstaat Rakhine verblijven, die te kampen hebben met voortdurende discriminerende beleidsmaatregelen en praktijken, systematische schendingen van hun grondrechten, willekeurige aanhoudingen, opsluiting in overvolle kampen, een gebrek aan bewegingsvrijheid en een ernstig beperkte toegang tot onderwijs en gezondheidszorg;

Z. overwegende dat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) de week voorafgaand aan de staatsgreep 350 miljoen Amerikaanse dollar aan noodfinanciering in verband met COVID-19 had overgemaakt aan Myanmar;

AA. overwegende dat de Tatmadaw en zijn generaals op grote schaal van corruptie worden beschuldigd en vergaand betrokken zijn bij de economie van Myanmar in de zin dat ze machtige conglomeraten bezitten, de handel in kostbare jade en hout in Myanmar controleren, infrastructuurvoorzieningen zoals havens en dammen beheren, en banken, verzekeringsmaatschappijen, ziekenhuizen en sportscholen, alsook media, exploiteren; overwegende dat de militaire staatsgreep de continuering van internationale investeringen, het toerisme en financiering op het spel zet;

AB. overwegende dat een breed scala aan internationale actoren, waaronder de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Japan, India, Australië en Canada, de staatsgreep hebben veroordeeld en bekritiseerd, en er hun bezorgdheid over tot uitdrukking hebben gebracht; overwegende dat de voorzitter van de Asean een verklaring heeft afgelegd waarin wordt opgeroepen tot "dialoog, verzoening en de terugkeer naar normaliteit"; overwegende dat de president van Indonesië, Joko Widodo, en de premier van Maleisië, Muhyiddin Yassin, op 5 februari 2021 hebben verzocht om een speciale bijeenkomst van de Asean in het kader van deze kwestie;

AC. overwegende dat de secretaris-generaal van de VN, Guterres, de staatsgreep "absoluut onacceptabel" heeft genoemd; overwegende dat de VN-Veiligheidsraad een persbericht heeft verspreid waarin hij zich "diep bezorgd" toont over de militaire machtsovername in Myanmar, en ertoe oproept de gekozen leider van het land, Aung San Suu Kyi, en president Win Myint onmiddellijk vrij te laten; overwegende dat China en Rusland de goedkeuring van een krachtiger tekst in de Veiligheidsraad hebben tegengehouden; overwegende dat Tom Andrews, de speciale VN-gezant voor Myanmar, op 7 februari 2021 een verklaring heeft doen uitgaan waarin hij de VN-Mensenrechtenraad en andere belanghebbende partijen oproept onmiddellijk een Speciale Sessie te beleggen;

AD. overwegende dat op 14 november 2019 de Derde Kamer van vooronderzoek van het Internationaal Strafhof besloten heeft toestemming te verlenen voor een onderzoek naar het misdrijf van deportatie van Rohingya van Myanmar naar Bangladesh; overwegende dat de acties van de regering van Myanmar volgens het meest recente verslag van de UNIFFM van 16 september 2019 nog steeds onderdeel zijn van een wijdverbreide en stelselmatige aanval gericht tegen de overblijvende Rohingya in de deelstaat Rakhine die als vervolging en andere misdaden tegen de menselijkheid kan worden aangemerkt;

1. geeft uiting aan zijn medeleven met en steun voor de bevolking van Myanmar in haar vreedzame en legitieme strijd voor democratie, vrijheid en mensenrechten;

2. veroordeelt krachtig de militaire machtsovername door de Tatmadaw onder leiding van generaal Min Aung Hlaing op 1 februari 2021 als een staatsgreep en roept de Tatmadaw op de uitslag van de democratische verkiezingen van november 2020 volledig te eerbiedigen en, teneinde alle democratische progressie van de afgelopen jaren niet in gevaar te brengen, de burgerregering onverwijld opnieuw te installeren, een eind te maken aan de noodtoestand, en alle verkozen parlementsleden toe te staan hun mandaat uit te oefenen, teneinde het herstel van de grondwettelijke orde en terug te keren naar democratische normen; verzoekt de EU en de lidstaten alsmede de internationale gemeenschap met klem de militaire leiders van Myanmar, waaronder generaal Min Aung Hlaing, generaal Soe Win en waarnemend president Myint Swe, niet te erkennen en dienovereenkomstig te handelen;

3. dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van president Win Myint, staatsadviseur Aung San Suu Kyi en alle anderen die onwettig zijn gearresteerd met het voorwendsel van fake verkiezingen of frauduleuze verkiezingsresultaten of andere ongefundeerde beschuldigingen waarvoor elke grond ontbreekt; herinnert de Tatmadaw eraan dat dit soort beschuldigingen zijn binnenlandse en internationale geloofwaardigheid verder aantasten; onderstreept dat het leger van Myanmar moet verduidelijken op welke rechtsgrond zij opgepakt zijn, en dat het verder moeten garanderen dat de rechten van de gearresteerden volledig worden gerespecteerd, waaronder bescherming tegen slechte behandeling, en dat zij toegang krijgen tot door hen zelf gekozen advocaten en tot hun familie;

Donderdag, 11 februari 2021

4. veroordeelt het hardhandige optreden van de Tatmadaw tegen onafhankelijke activisten, de media en maatschappelijke organisaties in de nasleep van de staatsgreep; roept op tot de onmiddellijke vrijlating van alle activisten uit het maatschappelijk middenveld, monniken en journalisten die gearresteerd zijn louter omdat zij kritiek hebben geuit, benadrukt dat hun recht om vreedzaam te protesteren tegen deze illegitieme staatsgreep niet mag worden ingeperkt en dat er onder geen beding represailles mogen worden genomen tegen burgers;

5. is verheugd over de organisatie van de tweede algemene verkiezingen in Myanmar op 8 november 2020 en vraagt alle betrokken partijen de wil van de Myanmarese bevolking te eerbiedigen; verzoekt alle partijen met klem de democratische transitie van Myanmar te hervatten; dringt erop aan dat beide kamers van de Vergadering van de Unie onverwijld bijeen worden geroepen zodat op volledig transparante en democratische wijze kan worden overgegaan tot hun inauguratie en de benoeming van de hoogste leiders van het land, waaronder de president, de vicepresident en de nieuwe civiele regering; herhaalt het aanbod van de VV/HV, waarin hij aangeeft dat de Europese Unie bereid is steun te verlenen aan dialoog met alle belangrijke betrokken partijen die de situatie te goeder trouw willen oplossen en de constitutionele orde willen herstellen;

6. verzoekt de Tatmadaw de uitslag van de algemene verkiezingen van 8 november 2020 te eerbiedigen, de noodtoestand onmiddellijk op te heffen en de macht over te dragen aan de verkozen civiele autoriteiten; wijst erop dat alle aantijgingen van verkiezingsonregelmatigheden met bewijsmateriaal moeten worden gestaafd en via de juiste democratische kanalen moeten worden onderzocht, met volledige inachtneming van het besluit van de legitieme autoriteiten; is van oordeel dat de huidige, op 3 februari 2021 door de Tatmadaw benoemde UEC illegitiem is en niet in staat is om eerdere en toekomstige verkiezingsuitslagen te certificeren; dringt erop aan dat de UEC onverwijld in haar oorspronkelijke samenstelling wordt hersteld;

7. dringt er bij het leger en de rechtmatig gekozen regering van Myanmar onder president Win Myint op aan samen met het volk van Myanmar een vrij en eerlijk proces op gang te brengen voor het opstellen en uitvoeren van een nieuwe grondwet, teneinde te komen tot een echte democratie en een staat die zich inzet voor het welzijn en de welvaart van alle mensen in Myanmar, en met name de erkenning en vertegenwoordiging van alle etnische groepen in Myanmar, met inbegrip van de Rohingya, garandeert, en de veiligheid, vrijheid, harmonie en vrede voor iedereen waarborgt;

8. bekritiseert in krachtige bewoordingen de inperking van de burger- en mensenrechten, alsook de beperking van de vrijheid van meningsuiting en van vergadering, en veroordeelt in dit licht ook met klem de beknotting van de mediavrijheid door de blokkering van het internet en de beperking en blokkering van socialemediaplatforms zoals Facebook en Twitter;

9. onderstreept dat het blokkeren van telecommunicatie een bijkomende bedreiging voor de bevolking vormt, bovenop de aanhoudende COVID-19-pandemie, net als het niet-aflatende interne conflict met gewapende groeperingen, dat de burgers in meerdere delen van het land in gevaar brengt; benadrukt dan ook dat de telefoon- en internetdiensten onmiddellijk volledig moeten worden hersteld;

10. beklemtoont de verklaring van de VV/HV waarin hij zei dat de Europese Unie verwacht dat de veiligheid van de burgers van zowel Myanmar als van haar lidstaten te allen tijde wordt gewaarborgd, en dat de EU na zal denken over alle opties om ervoor te zorgen dat democratie overwint;

11. prijst de bevolking van Myanmar, die decennia van militair bewind heeft ondergaan en die, hoewel ze slechts van beperkte democratische vrijheden heeft geprofiteerd, doorgaat met haar inspanningen voor een democratisch Myanmar, en feliciteert haar voor de indrukwekkende opkomst van ongeveer 70 % bij de verkiezingen van 2020, hetgeen er onmiskenbaar van getuigt dat de burgers aan het democratische bestuur van hun land willen deelnemen;

12. herhaalt zijn krachtige steun voor het maatschappelijk middenveld en degenen die zich voor democratie inzetten in Myanmar, en verzoekt de EU en haar instellingen door te gaan met de inspanningen gericht op bevordering van het maatschappelijk middenveld, ondanks de huidige en mogelijkerwijs aanhoudende beperkingen zoals opgelegd door de zittende militaire regering;

13. bekrachtigt zijn vaste overtuiging dat democratie, de rechtsstaat en eerbiediging van mensenrechten van essentieel belang zijn voor duurzame en daadwerkelijk inclusieve economische groei en welvaart;

14. herhaalt dat Aung San Suu Kyi, ondanks het feit dat zij de mensenrechtenschendingen tegen minderheden in Myanmar niet adequaat heeft veroordeeld, voor de bevolking van het land onverminderd hét symbool is voor wat betreft democratische aspiraties en ambities voor een rechtvaardiger en democratischer toekomst;

15. maakt zich zorgen over de toenemende hoeveelheid vervalste en gemanipuleerde informatie die de Tatmadaw in Myanmar verspreiden, en beschouwt de toenemende aanwezigheid van dit nepnieuws in Myanmar als een zorgwekkende trend;

16. wijst erop dat Myanmar zich aan zijn verplichtingen en toezeggingen op het gebied van democratische beginselen en mensenrechten moet houden, twee zaken die een essentieel onderdeel uitmaken van de EBA-regeling; dringt er bij de Commissie op aan een onderzoek in te stellen overeenkomstig artikel 19, lid 1, onder a), van de SAP-verordening, met het oog op de opschorting van de handelspreferenties die Myanmar, en met name ondernemingen die eigendom zijn van leden van het leger, in specifieke sectoren geniet, en het Parlement naar behoren op de hoogte te houden; spoort de EU en haar lidstaten aan de druk op de Tatmadaw op te voeren en heel het ter beschikking staande instrumentarium in te zetten om te bewerkstelligen dat de gekozen autoriteiten weer het bestuur op zich kunnen nemen; verzoekt de Commissie om, zonder mogelijke maatregelen uit te sluiten, inclusief de voorbereiding van sancties tegen degenen die verantwoordelijk zijn voor de staatsgreep, progressieve strafmaatregelen voor te bereiden om adequaat te reageren op de bestaande schendingen en eventuele bijkomende schendingen, rekening houdend met de positieve gevolgen van eerder toegekende handelspreferenties voor het maatschappelijk middenveld en de civiele economie;

17. dringt er bij de Commissie op aan met spoed adviezen uit te brengen aan in de EU gevestigde bedrijven om hen te wijzen op de mensenrechten-, reputatie- en juridische risico's van het zakendoen met het leger van Myanmar; dringt er bij in de EU gevestigde bedrijven met klem op aan een grondig zorgvuldigheidsonderzoek op het gebied van de mensenrechten te verrichten en ervoor te zorgen dat zij geen banden hebben met de veiligheidstroepen van Myanmar, hun individuele leden of entiteiten die hun eigendom zijn of onder hun zeggenschap staan, en dat zij niet direct of indirect bijdragen aan de onderdrukking van democratie en mensenrechten door het leger; dringt er bij in de EU gevestigde ondernemingen, met inbegrip van moederbedrijven en dochterondernemingen, op aan hun zakelijke banden met Myanmar dringend opnieuw te evalueren en alle betrekkingen met met het leger verbonden ondernemingen op te schorten; wijst op de voorbereidingen die aan de gang zijn van wetgeving inzake zorgvuldigheid in het bedrijfsleven waarin wordt voorzien in zorgvuldigheids-verplichtingen op het gebied van mensenrechten voor ondernemingen uit de EU en ondernemingen die actief zijn op de interne markt, om ervoor te zorgen dat ondernemingen die bijdragen tot of verbonden zijn met mensenrechtenschendingen of schendingen van het internationaal humanitair recht in Myanmar, ter verantwoording worden geroepen overeenkomstig de nationale wetgeving;

18. verzoekt de EU-instellingen en andere internationale financiële organisaties nauw de vinger aan de pols te houden van de financiële activiteiten van de Tatmadaw en zijn leden, en erover na te denken welke passende maatregelen genomen zouden kunnen worden indien de situatie in Myanmar niet verbetert of zelfs nog verder verslechtert

19. roept de EU en de lidstaten op internationale coördinatie te bevorderen om te voorkomen dat goederen, die het leger economisch ten goede komen, zonder toestemming illegaal uit Myanmar worden uitgevoerd, en om een einde te maken aan de productie van illegale goederen, met name de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen zoals illegaal gekapt hout;

20. verzoekt de Raad het wapenembargo van de EU tegen Myanmar te beoordelen en eventueel te wijzigen, om ervoor te zorgen dat surveillanceapparatuur, uitrusting en producten voor tweeërlei gebruik, die door het leger kunnen worden ingezet bij de onderdrukking van rechten en afwijkende meningen, onder het embargo vallen;

21. verzoekt de EU programma's die de Myanmarese burgers helpen voort te zetten en de steun, met inbegrip van humanitaire hulp en initiatieven voor democratische ondersteuning, waar nodig op te voeren in het licht van de huidige crisis; prijst het besluit dat Duitsland, Finland, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk en Polen op 1 juli 2020 hebben genomen om de terugbetaling van de schuld van Myanmar van 98 miljoen USD op te schorten teneinde het land te helpen het hoofd te bieden aan de zware gevolgen van de COVID-19-pandemie; dringt er bij de lidstaten op aan te waarborgen dat er geen ontwikkelingshulp via de regeringskanalen van Myanmar wordt verstrekt, aangezien deze momenteel in handen zijn van de Tatmadaw;

22. is van mening dat de Asean zo nodig kan dienen als kanaal voor hulp van de internationale gemeenschap aan Myanmar, zoals na de verwoesting van Myanmar in 2008 door de cycloon Nargis het geval was; moedigt de Asean voorts aan een bemiddelende rol te spelen in de huidige crisis in Myanmar; is van mening dat verkiezingswaarnemingsmissies een doeltreffend instrument kunnen zijn voor de Asean om de consolidatie van de democratie in haar lidstaten te ondersteunen, aangezien deze missies de legitimiteit van het verkiezingsproces bevorderen;

23. verzoekt de VV/HV nauw met gelijkgestemde partners, zoals de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Japan, India, Australië en Canada, en met name met de leden van de Asean, samen te werken voor het coördineren en stroomlijnen van standpunten en initiatieven, met als doel een zo spoedig mogelijke terugkeer naar civiel bestuur in Myanmar;

24. vraagt dat internationale humanitaire waarnemers, waaronder de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, de speciale rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Myanmar en de bijzondere procedures van de Mensenrechtenraad onverwijld onbelemmerde toegang krijgen tot het gehele grondgebied van Myanmar; is verheugd over de nauwe samenwerking tussen de EU en de VN en andere internationale organisaties in Myanmar;

25. is ingenomen met de verklaring van de VN-Veiligheidsraad waarin wordt aangedrongen op de onmiddellijke vrijlating van alle gedetineerden; verzoekt de Veiligheidsraad zo spoedig mogelijk een resolutie aan te nemen waarin de staatsgreep van de Tatmadaw wordt veroordeeld en waarin duidelijke, bindende en afdwingbare consequenties zijn opgenomen waarop een beroep kan worden gedaan indien de Tatmadaw de schending van democratische processen voortzet;

26. verzoekt de EU en de lidstaten te pleiten voor de aanneming van een resolutie over Myanmar tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van de VN-Mensenrechtenraad;

27. verzoekt daarnaast China en Rusland actief aan internationale diplomatieke inspanningen mee te doen en hun verantwoordelijkheid te nemen als permanente leden van de VN-Veiligheidsraad, en verwacht dat zij een constructieve rol spelen bij het volgen van de situatie in Myanmar;

28. looft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, António Guterres, voor de krachtige manier waarop hij zich heeft uitgelaten over het optreden van het leger van Myanmar en verwelkomt de verklaring van de voorzitter van Asean over ontwikkelingen in de Republiek Unie van Myanmar, waarin hij het belang heeft onderstreept van "inachtneming van de beginselen van democratie, de rechtsstaat en good governance, respect voor en bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden";

29. herinnert aan het multi-etnische karakter van Myanmar en verzoekt de Tatmadaw met klem de onvervreemdbare rechten van elke etnische groep volledig te eerbiedigen, en onderstreept dat de Europese Unie de acties van de militaire leiders ten aanzien van de minderheden, in het bijzonder de Rohingya, die in het verleden reeds onder enorme wreedheid hebben geleden, van nabij zal blijven volgen; betuigt in dit verband zijn dank en respect aan de regering en de bevolking van Bangladesh, die ongeveer één miljoen gevluchte Rohingya uit Myanmar verwelkomd hebben en voort onderdak bieden; onderstreept met klem dat Myanmar uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor deze vluchtelingen draagt en moet instaan voor hun veilige, menswaardige en ordentelijke repatriëring naar en re-integratie in Myanmar; pleit voor volledige, onbelemmerde toegang tot humanitaire hulp in Myanmar;

30. herhaalt zijn krachtige veroordeling van alle eerdere en huidige mensenrechtenschendingen en stelselmatige en wijdverbreide aanvallen, waaronder moord, intimidatie, verkrachting en vernieling van eigendom, die volgens de verslagen van de VN-onderzoeksmissie en het Bureau van de Hoge Commissaris voor de mensenrechten als genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid door het leger tegen de Rohingya's moeten worden beschouwd; benadrukt dat de Tatmadaw herhaaldelijk heeft verzuimd het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht na te leven;

31. is ingenomen met de herinvoering en de verlenging van de sancties van 2018 door de Raad Buitenlandse Zaken van de EU jegens militairen en functionarissen van de Tatmadaw, de grenswacht en de politie die zich schuldig hebben gemaakt aan ernstige mensenrechtenschendingen ten aanzien van de Rohingya, en verwacht dat deze personen in het kader van de sanctieregeling voortdurend aan controles worden onderworpen;

32. geeft nogmaals aan achter het besluit van de hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof te staan om een vooronderzoek in te stellen naar de ten aanzien van de Rohingya begane misdaden, en elk initiatief te steunen met behulp waarvan personen die wreedheden hebben begaan, waaronder generaal Min Aung Hlaing en generaal Soe Win, ter verantwoording kunnen worden geroepen;

33. dringt er bij de Raad op aan het toepassingsgebied van de huidige regeling van beperkende maatregelen uit te breiden waardoor ook schendingen van de democratie daaronder vallen en ook gerichte sancties toe te passen op de gehele legertop van Myanmar, met inbegrip van alle bij de staatsgreep betrokken personen en andere rechtspersonen die rechtstreeks eigendom zijn van degenen die bij de staatsgreep betrokken zijn;

34. is in dat opzicht zeer ingenomen met het leiderschap dat de EU aan de dag heeft gelegd bij de instelling van het onafhankelijk onderzoeksmechanisme van de VN voor Myanmar (IIMM) voor het verzamelen, consolideren, bewaren en analyseren van bewijzen van de ernstigste internationale misdrijven en schendingen van het internationaal recht sinds 2011 in Myanmar; dringt er bij Myanmar op aan samen te werken met internationale inspanningen om de verantwoordingsplicht te waarborgen, onder meer door het IIMM eindelijk volledige toegang tot het land te verlenen; roept de EU, haar lidstaten en de internationale gemeenschap ertoe op te waarborgen dat het IIMM beschikt over de nodige steun, waaronder financiële steun, om zijn taak uit te voeren;

35. verzoekt de VV/HV en de lidstaten de situatie in Myanmar nauw te blijven volgen, en verzoekt de VV/HV geregeld verslag uit te brengen aan de Commissie buitenlandse zaken van het Europees Parlement zodat een passende parlementaire dialoog kan worden gevoerd over deze belangrijke en zorgwekkende situatie;

36. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de legitieme president en regering van Myanmar, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Commissie, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, de regeringen en parlementen van de EU-lidstaten, de regeringen en parlementen van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Japan, India, Australië en Canada, de lidstaten van de Asean, de secretaris-generaal van de Asean, de intergouvernementele mensenrechtencommissie van de Asean, de speciale rapporteur van de VN voor de mensenrechtensituatie in Myanmar, de Hoge Commissaris van de VN voor de vluchtelingen en de VN-Mensenrechtenraad, alsmede de Pyidaungsu Hluttaw (Vergadering van de Unie van Myanmar) en de president, de staatsadviseur en het leger van Myanmar.